Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0425U000389

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 05-12-2025

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Солошенко Вікторія Сергіївна
2. Victoriia S. Soloshenko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 03.00.05

Назва наукової спеціальності: Ботаніка

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 12-12-2025

Спеціальність за освітою: Генетика

Місце роботи здобувача: Дендрологічний парк "Олександрія" Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 03534340

Місцезнаходження: Дендрологічний парк "Олександрія", Біла Церква, Білоцерківський р-н., 09113, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.215.01

Повне найменування юридичної особи: Національний ботанічний сад ім. М. М. Гришка Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05417228

Місцезнаходження: вул. Садово-Ботанічна, Київ, 01014, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний ботанічний сад ім. М. М. Гришка Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05417228

Місцезнаходження: вул. Садово-Ботанічна, Київ, 01014, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 34.29, 34.29.25, 68.35.07

Тема дисертації:

1. ВИДИ РОДУ RIBES L. У ПРАВОБЕРЕЖНОМУ ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ: ІНТРОДУКЦІЯ, БІОЛОГО-ЕКОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ, ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ

2. Species of the genus Ribes L. in the Right-Bank ForestSteppe of Ukraine: introduction, biological and ecological features, prospects for use.

Реферат:

1. Дисертаційну роботу присвячено комплексному дослідженню біологічних та екологічних особливостей автохтонних та інтродукованих видів роду Ribes L. у Правобережному Лісостепу України. Проаналізовано літературні джерела щодо місця роду Ribes у системі вищих рослин та географічного поширення видів. Висвітлено історію інтродукції видів роду у світі та в Україні. З'ясовано видовий склад роду Ribes у колекціях ботанічних установ України. Встановлено сезонні ритми розвитку, особливості цвітіння та плодоношення досліджених видів, доведено, що всі сезонні фенофази цілком узгоджуються з погодно кліматичними умовами регіону інтродукції. Оцінено зимостійкість, посухостійкість та стійкість до шкідників і хвороб досліджених видів роду Ribes. Вдосконалено існуючі та запропоновано ефективні способи насінного і

вегетативного розмноження. Досліджено біохімічний склад плодів (окремих елементів) 5 видів роду Ribes. Підведено підсумки успішності інтродукції та складено список перспективних для України видів і культиварів роду Ribes.

2. The dissertation is dedicated to the comprehensive study of the biological and ecological features of the native and introduced species of the genus Ribes L. in the Right-Bank Forest-Steppe of Ukraine. Literature sources regarding the place of the genus Ribes in the system of higher plants and the geographical distribution of species were analyzed. The history of the introduction of species of the genus worldwide and in Ukraine is covered. The species composition of the genus Ribes in the collections of botanical institutions of Ukraine was clarified. Seasonal development rhythms, features of flowering and fruiting of the studied species were established , and it was proven that all seasonal phenophases are fully consistent with the weather and climatic conditions of the introduction region. Winter frost and drought resistance, and resistance to pests and diseases of the studied Ribes species were evaluated. Existing methods were improved and effective methods of seed and vegetative reproduction were proposed. The biochemical composition of the fruits (individual elements) of 5 species of the genus Ribes was studied. The results of the introduction success were summarized, and a list of promising species and cultivars of the genus Ribes for Ukraine was compiled.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Раціональне природокористування

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Широке застосування технологій більш чистого виробництва та охорони навколишнього природного середовища

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Soloshenko V. S. Taxonomic composition of the Ribes L. in the collecting plantations in Ukrainian botanic institutions. Revista Botanica «Journal of Botany». 2018, Vol. X. Nr. 2 (17). P. 64–68.
- 2. Бойко Н. С., Калашнікова Л. В., Солошенко В. С., Дорошенко Ю. В. Підсумки інвентаризації деревної рослинності колекційно експозиційної ділянки «Фрутіцетум» дендрологічного парку «Олександрія». Екологічні науки. 2023, Вип. 1 (46). С. 190 199. https://doi.org/10.32846/2306-9716/2023.eco.1-46.32
- 3. Солошенко В. С. Аналіз таксономічної структури роду Ribes L. у зв'язку з інтродукцією у Правобережний Лісостеп України. Екологічні науки. 2023, Вип. 2 (47), С. 188 195. https://doi.org/10.32846/2306-9716/2023.eco.2-47.31
- 4. Солошенко В. С. Екологічні особливості видів роду Ribes L. у Правобережному Лісостепу України. Екологічні науки. 2025, Вип. 60. С. 143 146. https://doi.org/10.32846/2306-9716/2025.eco.3-60.26
- 5. Soloshenko V. Comparative assessment of the content of vitamin C and carbohydrates in the fruits of species of the genus Ribes L. Plant Introduction. 2025. P. 15 20. https://doi.org/10.46341/PI2025003
- 6. Солошенко В. С. Особливості онтогенезу та розмноження видів роду Ribes L. у Правобережному Лісостепу України. Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія: Агрономія та біологія. 2025. С. 61 68. https://doi.org/10.32782/agrobio.2025.2.7
- 7. Галкіна В. С. Передумови інтродукції представників роду Ribes L. у дендрологічному парку «Олександрія» НАН України. Інтродукція рослин, збереження та збагачення біорізноманіття в ботанічних садах та дендропарках : матер. міжнар. наук. конф. присвяченої 80–річчю від дня заснування Національного ботанічного саду ім. М.М. Гришка (м. Київ, 15–17 вересня 2015 р.). Київ, 2015. С. 44–45.
- 8. Галкіна В. С. Історія інтродукції східноазійських видів роду Ribes L. та використання їх у декоративному садівництві. Виклики XXI століття та їхнє вирішення в лісовому комплексі і довкіллі : матер. міжнар. наук. – практ. конф. (м. Київ, 7–9 жовтня 2015 р.). Київ, 2015. С. 125–126.
- 9. Галкіна В. С. Інтродукційні дослідження роду Ribes L. у дендропарку «Олександрія» НАН України. Охорона біорізноманіття та історико–культурної спадщини у ботанічних садах та дендропарках: матер.

міжнар. наук. конф. присвяченої 60–річчю Національного дендрологічного парку «Софіївка», як наукової установи НАН України (м. Умань, 6–8 жовтня 2015 р.). Умань : Видавець «Сочинський», 2015. С. 33–35.

- 10. Галкіна В. Морфологічні особливості інтродукованих видів роду Ribes L. у дендропарку «Олександрія» НАН України. Молодь і поступ біології : матер. XII міжнар. наук. конф. студентів і аспірантів (м. Львів, 19–21 квітня 2016 р.). Львів, 2016. С. 82–83.
- 11. Галкіна В. С. Використання Ribes alpinum L. та її культиварів в озелененні. Сучасні тенденції збереження, відновлення та збагачення фіторізноманіття ботанічних садів і дендропарків : матер. міжнар. наук. конф. (м. Біла Церква, 23–25 травня 2016 р.). Біла Церква, 2016. С. 81–83.
- 12. Galkina V. Little known species of currant (Ribes L.) as a perspective vitamin and medicinal plants in the Forest Steppe of the Right–Bank of the Ukraine. Anno uncement of opportunity present results and knowledge in arranging scientific proceedings : Thescientific proceedings of the International network AgroBioNet, 2016. P. 91–94. https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/25184/1/Biodiversity%20after%20the%20Chernobyl%20Accide
- 13. Галкіна В. С. Північноамериканські види смородини у декоративному озелененні в умовах Лісостепу України. Теоретичні та прикладні аспекти збереження фіторізноманіття : матер. міжнар. наук. конф. молодих дослідників (м. Умань, 6–8 вересня 2016 р.). Умань : ВПЦ «Візаві» (Видавець «Сочинський М.М.»), 2016. С. 28 29.
- 14. Галкина В. С. Ribes aureum Pursh – ценное декоративное и лекарственное растение. Біологічні дослідження : зб. наук. праць. Житомир : ПП «Рута», 2017. С. 52.
- 15. Галкина В. С., Клименко С. В. Перспективы использования видового разнообразия рода Ribes L. в садово парковом хозяйстве Лесостепи Украины. Методология, теория и практика современной биологии : сб. материалов II междунар. науч. – практ. конф. студентов и молодых ученых (г. Костанай, Республика Казахстан, 10 марта 2017 г.). Костанайский ГУ им. А. Байтурсынова; Кустанай, 2017. С. 70□73.
- 16. Galkina V., Dojko N., Bojko N., Mordatenko I. The beautifully fructting woody plant son the landscapes of the “Alexandria” Arboretum of the NAS of the Ukraine. Academy of Sciences of Moldova Botanical Garden (Institute) of ASM □ International Scientific Symposium “Conversation of Plant Diversity” 5th edition (Chişinău, Republic of Moldova, 1 3 June 2017,). Chişinău, 2017. P. 24.
- 17. Галкіна В. С. Зимостійкість інтродукованих видів роду Ribes L. в умовах дендропарку «Олександрія» НАН України. Матеріали XIV з’їзду Українського ботанічного товариства (м. Київ, 25–26 квітня 2017 р.). Київ, 2017. С. 176.
- 18. Галкіна В. С. Європейські види роду Ribes L. у дендропарку «Олександрія» НАН України: Інтродукція та перспективи. Генофонд колекцій ботанічних садів і дендропарків – запорука сталих фітоценозів в умовах кліматичних змін : міжнар. наук. конф., присвячена 150 річчю Ботанічного саду ім. акад. В. І. Липського ОНУ імені І. І. Мечникова (м. Одеса, 19 21 вересня 2017 р.). Одеса, 2017. С. 144 146.
- 19. Солошенко В. С. Етапи створення колекції видів роду Ribes L. у дендропарку «Олександрія» НАН України. Збереження різноманіття рослинного світу у ботсадах та дендропарках : традиції, сучасність, перспективи, присвячена 230 річчю дендропарку «Олександрія» НАН України : матер. міжнар. наук. конф. (м. Біла Церква, 19–21 вересня 2018 р.). Біла Церква, 2018. С. 368–369.
- 20. Солошенко В. С. Результати розширення генофонду роду Ribes L. у дендропарку «Олександрія» НАН України. Актуальні проблеми ботаніки та екології : матер. міжнар. наук. конф. (смт. Кирилівка, 3 4 вересня 2018 р.). Кирилівка, 2018. С. 98.
- 21. Солошенко В. С., Мордатенко І. Л. Використання смородин для закріплення схилів у дендрологічному парку «Олександрія» НАН України. Флористичне і ценотичне різноманіття у відновленні, збереженні та охороні рослинного світу : матер. міжнар. наук. конф., присвяченої 120 річчю НУБІП України та кафедри ботаніки ННІ лісового і садово паркового господарства. (м. Київ, 23 25 квітня 2018 р.). Київ, 2018. С. 168.

- 22. Солошенко В. С. Засухоустойчивость интродуцированных смородин Ribes L. в условиях Правобережной Лесостепи Украины. Інтродукція рослин: сучасний стан, проблеми та перспективи : матер. міжнар. наук. конф. (м. Харків, 14 17 травня 2019 р.). Харків : Колегіум, 2019. С. 329 332.
- 23. Солошенко В. С. Автохтонні види смородини у флорі Лісостепу України. Natural resource potential, ecology, and sustainable development of administrative units of the Republic of Latvia and Ukraine amidst EU legislative requirements : International scientific conference (Riga, the Republic of Latvia, August 30–31, 2022.). Riga, Latvia : "Baltija Publishing", 2022. С. 10 12. DOI https://doi.org/10.30525/978-9934-26-235-7-2
- 24. Солошенко В. С., Бойко Н. С., Дойко Н. М., Кривдюк Л. М. Історія виникнення назви смородина (Ribes L.). Етноботанічні традиції в агрономії, фармації та садовому дизайні : матер. V міжнар. наук. конф., присвяченої 20 й річниці проголошення Всесвітнього дня культурного різноманіття в ім'я діалогу та розвитку (м. Умань, 5–8 липня 2022 р.). Умань : Видавець «Сочинський М. М.», 2022. С. 253 257.
- 25. Солошенко В. С. Декоративні смородини в урбанофлорі. Актуальні проблеми, шляхи та перспективи розвитку ландшафтної архітектури, садово паркового господарства, урбоекології та фітомеліорації : матеріали II міжнар. наук. практ. конф. (м. Біла Церква, 29 вересня 2022 р.). Біла Церква, 2022. С. 44 47.
- 26. Солошенко В. С. Хвороби видів роду Ribes L. Біологічні дослідження – 2022 : матеріали XIII всеукр. наук. практ. конф. (м. Житомир, 10 11 жовтня 2022 р.). Житомир, 2022. С. 42 43.
- 27. Солошенко В. С., Бойко Н. С., Дойко Н. М., Мордатенко І. Л., Кривдюк Л. М. Низькорослі красивоквітучі кущі для міського озеленення. Актуальні проблеми, шляхи та перспективи розвитку ландшафтної архітектури, садово-паркового господарства, урбоекології та фітомеліорації : матеріли III міжнар. наук. практ. конф. (м. Біла Церква, 21 вересня 2023 р.). Біла Церква : БНАУ, 2023. С. 3 5.
- 28. Солошенко В. С. Рослини роду Ribes L. в озелененні. Екологічний дизайн міського середовища: проблеми, досягнення та перспективи : тези доповідей V міжнар. наук. практ. конф., присвяченій 125 річчю НУБіП України (м. Київ, 23 березня 2023 р.). Київ, С. 57 58.
- 29. Солошенко В. С., Мордатенко І. Л., Миронов В. М. Види роду Ribes L. у лісах України. Сучасний стан, проблеми і перспективи лісівничої освіти, науки та виробництва : матеріали III міжнар. наук. практ. інтернет конференції (м. Біла Церква, 14 квітня 2023 р.). Біла Церква : БНАУ, 2023. С. 45 47.
- 30. Солошенко В. С. Філогенія роду Ribes L. Scientific method: reality and future trends of researching: collection of scientific papers «SCIENTIA» with Proceedings of the I International Scientific and Theoretical Conference, (Zagreb, Republic of Croatia, March 24, 2023). European Scientific Platform, 2023. P. 87 89. DOI 10.36074/scientia-24.03.2023
- 31. Солошенко В. С. Насінне розмноження видів роду Ribes L. в умовах інтродукції у Лісостепу України.. Grail of Science. 2023, (24). С. 225–226. https://doi.org/10.36074/grail-of-science.17.02.2023.040
- 32. Солошенко В. С. Інтродукційний потенціал Ribes sanguineum Pursh в озелененні Правобережного Лісостепу України. Міжвузівський. (Oxford, United Kingdom, February 2). 2024. С. 157 160 https://doi.org/10.36074/logos-02.02.2024.030
- 33. Солошенко В. С. Ботанічна характеристика видів роду Ribes L. Матеріали XV З'їзду Українського ботанічного товариства (м. Івано Франківськ, 30 вересня 4 жовтня 2024 р.). Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2024. С. 182.
- 34. Солошенко В. С. Зимостійкість рослин родів Ribes L. та Berberis L. у дендропарку «Олександрія» НАН України. 2024. Grail of Science. 2024, (39). С. 292 294. https://doi.org/10.36074/grail-of-science.10.05.2024
- 35. Солошенко В. С. Види Ribes L. для ксероскейпінгу у ландшафтах України. Лісівнича освіта та наука в умовах національних викликів та Європейської інтеграції України : тези доповідей міжнар. наук. практ. конф. (м. Київ, 5 6 червня 2025 р.). К., 2025. С. 238 239.
- 36. Солошенко В. С. Газостійкість та димостійкість представників роду Ribes L. та Berberis L. в умовах м. Біла Церква. Рослини та урбанізація : матеріали XIV міжнар. наук. практ. конф. (м. Дніпро, 3 лютого 2025 р.). Дніпро, 2025. С. 137.

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість: збільшення обсягів виробництва; поліпшення стану навколишнього середовища

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: № ДР 0113U000010; № ДР 0118U003559; № ДР 0123U100482.

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Клименко Світлана Валентинівна
2. Svitlana V. Klymenko

Кваліфікація: д.б.н., професор, 03.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6468-741X

Додаткова інформація: https://scholar.google.com.ua/citations?user=mRTt6PYAAAAJ&hl=uk&oi=ao

Повне найменування юридичної особи: Національний ботанічний сад ім. М. М. Гришка Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05417228

Місцезнаходження: вул. Садово-Ботанічна, Київ, 01014, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Колесніченко Олена Валеріївна
2. Olena V. Kolesnichenko

Кваліфікація: д. б. н., професор, академік, 03.00.16

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4767-6844

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, Київ, 03041, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шевера Мирослав Васильович
2. Myroslav V. Shevera

Кваліфікація: к. б. н., старший науковий співробітник, 03.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1178-0458

Додаткова інформація: Scopus Author ID: 55401219700; Web of Science Researcher ID: AAE-5941-2020; https://scholar.google.com.ua/citations?user=wNpXhMYAAAAJ

Повне найменування юридичної особи: Інститут ботаніки ім. М. Г. Холодного Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05417199

Місцезнаходження: вул. Терещенківська, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Мельник Віктор Іванович
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Мельник Віктор Іванович
Відповідальний за підготовку облікових документів	Неграш Юлія Миколаївна
Реєстратор	Юрченко Тетяна Анатоліївна
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна